

ARHITECTURA SISTEMELOR DE CALCUL

Temă

Termen de predare: 26-Mai-2023 23:00

Context

Povestea îl are în centru pe eroul nostru, Menumorut, care pentru a reuși să țină piept armatei de invadatori, are nevoie de stabilirea unui mecanism de protecție a veștilor pe care le primește de la iscoadele sale. Scopul mecanismului este de a păstra confidențialitatea mesajelor în cazul interceptării acestora de către ostașii inamici.

În urma unei reuniuni a Sfatului Bătrânilor, s-a ajuns la concluzia că singura variantă pentru implementarea mecanismului respectiv este să folosească ceva nemaiîntâlnit de oameni până atunci și anume limbajul de asamblare x86.

Menumorut ar dori ca fiecare mesaj să fie mai întâi criptat pe baza unei chei obținute pe baza momentului de timp, apoi codificat pe baza unui alfabet cunoscut. Cheia are un factor de aleatorism iar același mesaj criptat de două ori, la momente diferite de timp, generează două ieșiri total diferite.

Obiective

Scopul acestei teme este de a implementa în limbaj de asamblare, limbaj înțeles de procesoarele x86 pe 16 biți, mecanismul de criptare-codificare descris în secțiunea anterioară și vizează punctarea următoarelor concepte:

- Utilizarea subfuncțiilor din cadrul vectorului de întrerupere 21h;
- Utilizarea datelor reprezentate pe diferite dimensiuni, e.g., BYTE, WORD etc.;
- Stapânirea elementelor de sintaxă, i.e., utilizarea operațiilor aritmetice, logice și de comparație pentru definirea unor relații complexe, indexarea memoriei, definirea și utilizarea subrutinelor;
- Implementarea unui algoritm simplist de criptare a unui șir de octeți;
- Studierea și implementarea unui algoritm de codificare a datelor, utilizat în aplicațiile moderne pentru stocarea și partajarea fișierelor media.

Bibliografie

- Tabela ASCII
- Vectorul de întreruperi MS-DOS 21H
- Codificarea Base64 RFC ¹ 4648

Request for Comments - document formal ce conține specificații, studii, inovații aplicabile asupra modalității de functionare a Internetului și apare sub forma unei publicatii

Date introductive

Programul ce trebuie implementat presupune existența unei singure intrări sub forma unui vector de caractere ASCII de dimensiune \leq 48, fiecare element fiind selectat din subsetul de caractere alfanumerice¹. Un șir de intrare va fi citit dintr-un fișier text de intrare, e.g., in.txt, pentru a fi stocat în segmentul de date al programului respectiv. Această funcție de citire va fi pusă la dispoziție în arhiva asociată temei (Vezi secțiunea Resurse disponibile).

De exemplu, dacă în fișierul de intrare există textul 'Atentie!' (Figure 1), atunci vom avea un șir de 8 octeți utili, plasat în memorie și adresat prin intermediul unei etichete.

A t e n t i e !

P₀ P₁ P₂ P₃ P₄ P₅ P₆ P₇

Fie n lungimea mesajului,
așadar pe parcursul temei
textul de intrare va fi
reprezentat ca un șir de
caractere
$$(P_i)_{0 \leq i \leq n}$$

Figure 1: Conținut fisier de intrare

Tema poate fi separată în două functii principale, prezentate în detaliu în continuare.

• Criptare

Criptarea se va realiza sub forma unei operații de **XOR** între fiecare octet din șirul de intrare și câte un octet generat pe baza următoarei relații matematice a **termenului general**

$$x_n = (a * x_{n-1} + b) \mod 255,$$

unde

a = Suma literelor prenumelui studentului în reprezentare ASCII modulo 255 (Figure 2),

e.g., pentru **Dragos**, $\mathbf{a} = \mathbf{D}(68) + \mathbf{r}(114) + \mathbf{a}(97) + \mathbf{g}(103) + \mathbf{o}(111) + \mathbf{s}(115) \mod 255$;

b = Suma literelor numelui studentului în reprezentare ASCII modulo 255 (Figure 2),

e.g., pentru **Ioana**, $\mathbf{b} = \mathbf{I}(73) + \mathbf{o}(111) + \mathbf{a}(97) + \mathbf{n}(110) + \mathbf{a}(97) \mod 255$;

 $\mathbf{x}_{n-1} = \text{Termenul de rang } n-1 \text{ (termenul anterior) din şirul } (x_n)_{n\geq 0};$

Setul de caractere alfanumerice poate fi regăsit în intervalul de valori [32-126] din tabela ASCII.

```
D
       r
            a
                g
                    0
                        S
= (68+114+97+103+111+115) \mod 255
   608 mod 255
   98
    Ι
        0
            a
                n
                    a
= (73+111+97+110+97) \mod 255
  488 mod 255
=
   233
```

Termenul inițial al șirului x_0 va fi calculat pe baza timpului actual al sistemului obținut prin intermediul vectorului de întrerupere 21h, subfuncția 2Ch - GET SYSTEM TIME, astfel

$$\mathbf{x_0} = ((\mathbf{CH} * 3600 + \mathbf{CL} * 60 + \mathbf{DH}) * 100 + \mathbf{DL}) \mod 255.$$

INT 21h Funcția 2Ch - GET SYSTEM TIME

Se folosește de registrele **CX** și **DX** pentru a stoca ora actuală a sistemului, cu o precizie de sutime de secundă.

Figure 2: Calcularea coeficienților pentru funcția de generare a cheii de criptare

Punctarea implementării urmărește o ordine clară de rezolvare a cerințelor după cum urmează.

- 1. Calculul valorii termenului inițial x_0 din cheia de criptare $(x_n)_{n>0}$.
- 2. Realizarea unei subrutine **RAND** unde va fi calculat termenul de rang n pe baza coeficienților a, b și a termenului anterior de rang n-1.
- 3. Implementarea unei subrutine **ENCRYPT** cu scopul de a realiza operația de criptare dintre șirul dat la intrare și termenii cheii de criptare $(x_n)_{n\geq 0}$ (Figure 3).

HINT: Pe măsură ce sunt generați termenii șirului $(x_n)_{n\geq 0}$, se realizează și operația de **XOR** cu octetul curent din șirul de intrare.

Figure 3: Procesul de criptare

• Codificare

Operația de codificare se va realiza asupra șirului criptat și poartă denumirea de **COD64**, o derivare de la codificarea **Base64**. Această transformare lucrează pe grupuri de câte 24 de biți, pe care le separă în 4 secvențe de câte 6 biți, urmând ca fiecare din aceste secvențe să indexeze (Figure 4) un anumit caracter dintr-un alfabet (Tabel 3) de 64 de caractere. În contextul codificării, un bloc reprezintă un grup de 24 de biți iar o secvență reprezintă un grup de 6 biți.

ASCII: Arc

HEXA : 41 72 63

BINAR : 010000010111001001100011

COD64: R Z e o

Figure 4: Procesul de codificare, cazul implicit

Dacă numărul de biți din șirul de intrare nu este divizibil cu 24, intervin următoarele cazuri speciale:

- Cazul I: (Număr de biți din șirul de intrare) mod 24 = 8 În cazul acesta se va realiza completarea șirului cu 16 biți (2 octeți) cu valoarea 0, iar din ultimul bloc ce urmează a fi codificat vor rezulta 2 caractere COD64 și două caractere de padding '+',
- Cazul II: (Număr de biți din șirul de intrare) mod 24 = 16 În cazul acesta se va realiza completarea șirului cu 8 biți (1 octet) cu valoarea 0, iar din ultimul bloc ce urmează a fi codificat vor rezulta 3 caractere COD64 și un caracter de padding '+'.

Se poate observa că pentru fiecare grup de 3 octeți, vor rezulta 4 caractere în urma codificarii, deci

ASCII: Arca

HEXA : 41 72 63 61

COD64: R Z e o K R + +

Figure 5: Procesul de codificare, cazul I

ASCII: Arcas

HEXA : 41 72 63 61 73

COD64: R Z e o K Z f +

Figure 6: Procesul de codificare, cazul II

și dimensiunea finală a ieșirii poate fi exprimată prin

$$\begin{cases} 4* \lfloor \frac{n}{3} \rfloor & n\%3 = 0 \\ 4* (\lfloor \frac{n}{3} \rfloor + 1) & n\%3 \neq 0, \end{cases}$$

unde n este dimensiunea inițială a șirului de intrare. Pentru a vizualiza modul cum evoluează atât dimensiunea, cât și caracterele existente în codificare, se poate porni de la un șir inițial a cărui lungime este incrementată (Tabel 1). Dacă o secventă nulă, i.e., 000000, este întâlnită în interiorul mesajului aceasta se va transforma în caracterul 'B', iar dacă este întâlnită la finalul mesajului aceasta se va transforma în caracterul de padding '+'.

Șirul rezultat va fi salvat într-un fișier text de ieșire, e.g., out.txt, folosind o funcție dedicată deschiderii și populării fișierelor text. Această funcție de scriere în fișier va fi pusă la dispoziție în arhiva asociată temei (Vezi secțiunea **Resurse disponibile**).

Exemplu de rezolvare

Pentru o mai buna deprindere a modului de implementare, în continuare, vor fi realizate calculele pentru un exemplu particular.

Intrare		Ieșire	Padding	
Text	Lungime	Text	Lungime	r adding
Hello W	7	w6I5Y6=S Iq++	12	2
Hello Wo	8	w6I5Y6=S Ib=+	12	1
Hello Wor	9	w6I5Y6=S IbLn	12	0
Hello Wor 1	10	w6I5Y6=S IbLn YB++	16	2
Hello Wor ld	11	w6I5Y6=S IbLn Y6R+	16	1
Hello Wor ld!	12	w6I5Y6=S IbLn Y6RU	16	0

Table 1: Exemple de codificare COD64

Presupunem că la execuția programului și tratarea funcției **2Ch** de către vectorul de întreruperi **21h**, momentul de timp este **14:23:38.76**, conform formatului **hh:mm:ss.[SS]**. Valorile salvate în registre sunt

 $\begin{array}{lll} \mathbf{CH} & 0Eh & \mathrm{Ora} \\ \mathbf{CL} & 17h & \mathrm{Minut} \\ \mathbf{DH} & 26h & \mathrm{Secund\breve{a}} \\ \mathbf{DL} & 4Ch & \mathrm{Sutimi\ de\ secund\breve{a}}. \end{array}$

Primul pas va consta în calculul valorii termenului inițial x_0 al șirului $(x_n)_{n\geq 0}$, obținând:

$$x_0 = (3600 * CH + 60 * CL + DH) * 100 + DL \mod 255$$

$$x_0 = (3600 * 0Eh + 60 * 17h + 26h) * 100 + 4Ch \mod 255$$

$$x_0 = (60 * (60 * 0Eh + 17h) + 26h) * 100 + 4Ch \mod 255$$

$$x_0 = (50.400 + 1380 + 38) * 100 + 76 \mod 255$$

$$x_0 = 51.818 * 100 + 76 \mod 255$$

$$x_0 = 5.181.876 \mod 255$$

$$x_0 = 21 = 15h$$

Coeficienții a și b din ecuația termenului general $x_n = a * x_{n-1} + b \mod 255$, calculați pentru perechea nume-prenume **Dragos Ioana**, sunt afisați în Figure 2, rezultând formula

$$x_n = 98 * x_{n-1} + 233 \mod 255.$$

În continuare, pe baza formulei anterioare, ar trebui definită o subrutină care să calculeze următorul termen din șir și cu ajutorul căreia se va realiza operația de criptare. Textul de intrare pe care îl vom lua ca exemplu va fi Scut.

$$x_1 = 98 * x_0 + 233 \mod 255 = \mathbf{FBh}(251)$$

 $x_2 = 98 * x_1 + 233 \mod 255 = \mathbf{60h}(96)$
 $x_3 = 98 * x_2 + 233 \mod 255 = \mathbf{CEh}(206)$

Fișier in1.txt	Fișier out1.txt		
Conținut	Conținut	Explicație	
	0x15	x_0 (termen inițial)	
	0x62	a (primul coeficient)	
Scut	0xE9	b (al doilea coeficient)	
Scut	0xCE	$x_{n-1}(x_3 \text{ în cazul actual})$	
	0x469815BA	mesaj criptat	
	14SIkS++	mesaj codificat	

Table 2: Exemplu fișiere intrare-ieșire

${f S}$	\mathbf{c}	u	$egin{array}{c} \mathbf{t} \ \mathbf{74h} \end{array}$	
53h	63h	75h		
\oplus	\oplus	\oplus	\oplus	
15h	\mathbf{FBh}	60h	\mathbf{CEh}	
$\mathbf{x_0}$	$\mathbf{x_1}$	$\mathbf{x_2}$	$\mathbf{x_3}$	
Ш			II	
46h	98h	15h	\mathbf{BAh}	

După realizarea operației de criptare, va fi nevoie de realizarea unor operații suplimentare și anume, numărul de secvențe de 24 de biți (3 octeți) și dimensiunea padding-ului pentru ultimul bloc din text. Pentru exemplul prezentat, avem un singur grup de 3 octeți (0x46 0x98 0x15), iar pentru ultimul bloc, format dintr-un singur octet (0xBA), va fi nevoie de un padding de 2 octeți.

$$46 \ 98 \ 15 \ BA \parallel 00 \ 00$$

$$46 \ 98 \ 15 \ BA \ 00 \ 00 \ \rightarrow \ 14SI \ kS++$$

Este foarte important ca fișierul de ieșire să respecte cu strictețe formatul de populare, precum în exemplul din Tabelul 2. Verificarea temei va fi automată, iar nerespectarea formatului va genera un fail pentru testul curent, i.e., 0 puncte. Unul dintre fișierele de test va fi chiar cel din Tabelul 2.

$Resurse\ disponibile$

Pentru facilitarea implementării temei, în cadrul scheletului asociat specificației de proiect, au fost adăugate o serie de subrutine cu scopul de a se ocupa cu citirea din, respectiv scrierea în fișierele text de intrare/ieșire, astfel:

- FILE_INPUT realizează citirea șirului din fișierul de intrare specificat de către variabila *filename* și stochează atât caracterele șirului în cadrul variabilei *message*, cât și lungimea acestuia în cadrul variabilei *msglen*.
- WRITE_HEX realizează scrierea octeților din reprezentarea unui număr în memorie în caractere hexazecimale, e.g., coeficientul a este reprezentat în memorie sub forma $05\ 00 \rightarrow 30\ 35\ 30\ 30$
- WRITE realizează formatarea fișierului de ieșire prin apeluri consecutive ale funcției WRITE_HEX (având ca parametrii coeficienții x_0 , a, b, respectiv șirul criptat), cât și prin scrierea formei codificate a șirului.

Observatii

Punctajul acordat temei variază între 0 și 10 puncte și va reprezenta o pondere de 40% din nota finală a probei practice. Evaluarea temei va depinde de fiecare punct descris mai jos, în ordine.

- 1. Tema este individuală. După predarea temelor, acestea vor fi verificate atât pentru plagiat cât și pentru meta-informațiile asociate. În cazul depășirii unui anumit prag de similaritate, ambele teme vor primi 0 puncte;
- 2. Este interzisă utilizarea platformelor de tip ChatBot, precum ChatGPT. Vor fi efectuate teste de similaritate asupra surselor generate de astfel de platforme. În cazul depășirii unui anumit prag de similaritate, tema va primi 0 puncte;
- 3. Tema va fi încărcată prin intermediul platformei GitHub. Repository-ul în cadrul căreia va fi încărcată tema, va fi **privat**, pentru a preveni utilizarea sa ca sursă de inspirație și posibilitatea de clasificare ca fiind plagiată. Pe platformă va fi necesară încărcarea unei arhive cu extensia .zip care să conțină un fișier **main.asm** cu implementarea temei și un document cu extensia .docx. Fișierul .docx va avea denumirea [Nume Prenume][Grupa].docx, e.g., [Ioana Dragoș][C112F].docx, și va cuprinde o detaliere privind modul de implementare și raționamentul avut în rezolvarea temei. Această documentație va conține și text și imagini (printscreen-uri) care să ajute în explicarea modului de rezolvare. Lipsa fișierului .docx va asigna automat 0 puncte pentru temă;
- 4. În cazul unui fail în faza de asamblare/link-editare, tema va primi 0 puncte;
- 5. Punctajul maxim de 10 puncte va fi distribuit egal între toate fișierele de test. Dintr-un punctaj acordat per fișier de test, ponderile pentru calcularea corectă a valorilor x_0, a, b, x_{n-1} , mesaj criptat și mesaj codificat vor fi de 10%, 5%, 5%, 20%, 20%, respectiv 40%.

Index	Binar	Simbol	Index	Binar	Simbol
0	000000	В	32	100000	S
1	000001	q	33	100001	U
2	000010	m	34	100010	2
3	000011	g	35	100011	0
4	000100	р	36	100100	V
5	000101	8	37	100101	J
6	000110	6	38	100110	О
7	000111	С	39	100111	h
8	001000	Р	40	101000	W
9	001001	е	41	101001	4
10	001010	9	42	101010	1
11	001011	D	43	101011	у
12	001100	f	44	101100	5
13	001101	N	45	101101	Е
14	001110	Z	46	101110	k
15	001111	7	47	101111	r
16	010000	R	48	110000	q
17	010001	1	49	110001	s
18	010010	W	50	110010	n
19	010011	j	51	110011	A
20	010100	Н	52	110100	X
21	010101	I	53	110101	u
22	010110	M	54	110110	b
23	010111	Z	55	110111	Т
24	011000	K	56	111000	V
25	011001	G	57	111001	0
26	011010	c	58	111010	3
27	011011	Y	59	111011	a
28	011100	X	60	111100	=
29	011101	i	61	111101	L
30	011110	F	62	111110	/
31	011111	t	63	111111	d
Padding				+	·

Table 3: Alfabetul COD64